

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Kronprinsessegade 8 · 1306 København K · Telefon 3393 9191
Telefax nr. 3311 0913 · E-mail: fsr@fsr.dk · Internet: www.fsr.dk

Til Folketingets Erhvervsudvalg

Folketinget, Christiansborg
1240 København K

Erhvervsudvalget (2. samling)

ERU alm. del - Bilag 48

Offentlig

14. marts 2005

JPB/ph/adm/uc/kor/Til Folketingets Erhvervsudvalg.doc

Vedr.: Revisionspligten for mindre virksomheder – fjernelse eller bevarelse?

På foranledning af Økonomi- og Erhvervsministeriet har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen for få dage siden offentliggjort en rapport med det sigte at skabe grundlag for en politisk debat og helst tilslutning til, at revisionspligten skal bortfalde helt eller delvis for selskaber med en årlig omsætning på op til 58 mio. kr.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer har gennemgået rapporten og det er vores konklusion, at den er ensidig og unuanceret. Tilmed drager den konklusioner på basis af antagelser, formodninger, ønsker og forventninger. Rapporten lever således slet ikke op til den kvalitet og objektivitet, der normalt ses fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens side. Det undrer os, men på den anden side er hverken vi eller andre blinde for, at der kan ligge en politisk symbolværdi i at fjerne revisionspligten. Herved signaleres handlekraftig reduktion af administrative byrder for erhvervslivet. Men så let er det ikke.

For sandheden er jo i denne relation, at sparer man et sted, skaber det ekstra udgifter og besvær for virksomhederne på en række andre områder. Og dette er hverken til gavn for virksomhederne eller for samfundet.

Vi håber, at du vil have ulejlighed med at læse vedlagte notat. Målet med notatet er at være med til – forhåbentlig – at sikre en bredere og mere nuanceret debat samt at undgå at der træffes beslutninger på et forkert og utilstrækkeligt grundlag.

Med venlig hilsen

Jørgen Peter Bærentsen
formand for FSR

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Kronprinsessegade 8 · 1306 København K · Telefon 3393 9191
Telefax nr. 3311 0913 · E-mail: fsr@fsr.dk · Internet: www.fsr.dk

REVISIONSPLIGT – ELLER EJ – for klasse B-virksomheder

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har primo marts måned d.å. fremlagt den længe ventede rapport om revisionspligten for klasse B-virksomheder. Rapporten anbefaler, at revisionspligten for de nævnte selskaber lempes eller ophæves.

Fra revisorbranchens side har vi klandret rapporten for at være unuanceret og ensidig samt for, at den ikke kommer hele vejen rundt om problemstillingen. Det sidste kunne man vel forvente, når alle ved, at rapporten skal danne grundlag for den politiske debat og stillingtagen til, om revisionspligten skal lempes helt eller delvist for klasse B-virksomheder, som er selskaber med en årlig omsætning på op til 58 mio.kr.

Fra branchens side er vi helt på det rene med, at revision ikke er til for revisorenes skyld. Helt principielt skal det i samme forbindelse understreges, at vi ikke støtter, at der pålægges erhvervslivet byrdefulde lovpligtige revisionskrav, som ikke er i offentlighedens interesse og hvor omkostningerne måtte overstige fordelene herved.

Når vi desuagtet blander os i det kor, der har manet til forsigtighed med lempelse af revisionspligten, er det fordi vi ikke finder, at rapporten på nogen måde sandsynliggør, at omkostningerne ved revisionspligten overstiger fordelene for de mindre virksomheder, som rapporten omhandler, ligesom det ikke sandsynliggøres, at der er en samfundsmæssig gevinst ved lempelse af revisionspligten – tværtimod.

I det efterfølgende skal vi afholde os fra, at påpege de direkte fejl og fordrejninger i rapporten, herunder de mange antagelser, formodninger og forventninger som har det sandsynlige sigte at få rapporten til at fremstå objektivt og afbalanceret. En nærmere gennemlæsning viser, at det ikke er tilfældet. Andre har allerede påpeget en række eksempler herpå. Vi skal alene forholde os til en række mere overordnede forhold, som enten ikke er eller kun i mindre grad er behandlet i rapporten.

RAPPORTENS UDELADELSER MV.

Det undrer os, at rapporten underspiller de samfundsmæssige konsekvenser af en lempelse af revisionspligten og helt undlader at forsøge at foretage en samlet vurdering heraf. Vil der være en samfundsmæssig gevinst eller et samfundsmæssigt tab ved lempelse af revisionspligten? Svaret blaffer i vinden.

Hvad er det for forhold, der efter vor opfattelse yderligere burde indgå i den samlede, herunder samfundsmæssige vurdering? Jeg skal nævne nogle af de forhold, der umiddelbart trænger sig på:

FORRINGET SKATTEKONTROL

- Ligningen af selskaber sker i dag på baggrund af reviderede regnskaber og selvangivelser udarbejdet af revisorerne. Lempes revisionspligten vil ca. 60% af de mindre selskaber ifølge rapporten vælge ikke at lade regnskaberne revidere. Selv om revisor stadig udarbejder selvangivelserne, vil det derfor så blive på basis af ureviderede regnskaber med de usikkerheder, der vil være en konsekvens heraf. De mange korrigerede fejl og skattemæssige reguleringer, som revisorerne foranlediger foretaget som følge af kombinationen af revision af regnskaber og udarbejdelsen af selvangivelsen, vil blive væsentligt reduceret. Uden revisionspligt vil skattemyndighederne skulle bruge langt flere ressourcer på kontrol for blot at sikre en uændret kvalitet af ligningen.

Rapporten har - mildt sagt - en meget optimistisk vurdering af disse sammenhænge. Det hedder bl.a. at "en afskaffelse af revisionspligten synes derfor kun i begrænset omfang at kunne få betydning for kvaliteten af selvangivelserne". I revisorbranchen er vi -venligt sagt - helt uenig i en sådan konklusion.

Vi er ikke i tvivl om, at det er ganske betydelige ressourcer, skattemyndighederne skal sætte ind for at bevare den nuværende kvalitet af ligningen, såfremt det modtagne ligningsmateriale fremover baseres på, at op til 60% af regnskaberne er ureviderede med den usikkerhed, det vil medføre for selvangivelserne.

ØGET ADMINISTRATION I ERHVERVS- OG SELSKABSSTYRELSEN

- Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foretager i overensstemmelse med årsregnskabsloven kontrol af de indsendte selskabsregnskaber. Også det sker i dag på baggrund af, at regnskaberne er reviderede.

Det står indtil videre hen i det uvisse, hvordan denne kontrol skal gennemføres, såfremt regnskaberne ikke fremover er reviderede og derfor vil være præget af usikkerhed, når de ikke indeholder en revisionspåtegning, der tager stilling til regnskabet og om det er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Igen kan man konkludere, at såfremt kvaliteten af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens kontrol skal være uændret, vil der blive behov for yderligere ressourcer for at sikre dette

Det kan selvfølgelig ikke afvises, at det er tanken, at man påtænker at undlade kontrol af de ureviderede regnskaber, men i så fald er det jo vigtigt, at også dette indgår i debatten, så konsekvenserne heraf kan vurderes.

MERE ØKONOMISK KRIMINALITET

- Hvis revisionspligten ophæves vil det give lettere spil for kriminelle. Svindel, bedrageri og hvidvask af penge vil få bedre muligheder. Det er jo åbenbart, at økonomisk kriminalitet søger hen, hvor kontrollen er mindst eller ikke eksisterende. Omfanget af falske regnskaber og manipulation med informationerne i regnskaberne - som hidtil i Danmark har været af begrænset omfang - må forventes at stige. De, der måtte have eller forudser økonomiske problemer og måtte have ønsker om at bedrage, vil drage fordel af ophævelse af revisionspligten. Det er også for selskaber af denne karakter, at revision er nødvendig, bl.a. af

hensyn til offentligheden. De kriminelle vil jo naturligt undlade at lade regnskaberne revidere og samtidig udnytte de muligheder, som ophævelse af revisionspligten giver, når den præventive virkning af revisors tilstedeværelse ikke mere er til stede og regnskaberne ikke skal revideres. (professor Lars Bo Langsted, Aalborg Universitetscenter og professor John Christensen, Syddansk Universitet har tilkendegivet holdninger i overensstemmelse med det anførte).

Det er som bekendt ikke revisorerens opgave at agere kriminalpoliti, men revisors præventive rolle hos selskaberne er betydelig og forhindrer svindel og bedrageri, alene fordi revisionens tilstedeværelse har en effektiv afskrækkende virkning.

Rapporten underspiller fuldstændig revisors præventive rolle. Til gengæld overspiller rapporten anmeldelse og opklaringen af kriminalitet, som aldrig har været revisors rolle, men henhører under kriminalpolitiet.

Vi er som revisorer underlagt skærpet lovgivning, uafhængighedsregler, etikregler og offentlig kvalitetskontrol m.v. Vore handlinger overvåges af Revisortilsynet og vi kan indklages for det offentlige disciplinærnævn. Alt dette betyder, at revisor optræder med stor integritet og er med til at forhindre, at selskaber bliver mål for svindel, bedrageri og hvidvask af penge og hjælper med at sikre kvaliteten af regnskaber og informationerne heri.

På sigt vil øget økonomisk kriminalitet risikere at påvirke omdømmet også hos den majoritet af selskaber, der har ærlige og troværdige ledelser og aktionærer. Især de der måtte vælge ikke at lade sig underkaste revision.

REVISIONSOMKOSTNINGER

- I rapporten understreges det gang på gang, at de betydelige revisionsomkostninger yderligere må forventes at stige med op til 30 % alene som følge af nye internationale revisionsstandarder. FSR har gentagne gange gjort styrelsen opmærksom på, at et sådant tal ikke står til troende for klasse B-selskaberne og slet ikke for de mindre selskaber i denne kategori. Vi vurderer, at der vil kunne komme stigninger på måske op til 10 %. Mindst et af de større revisionsfirmaer har tilkendegivet allerede at have introduceret konsekvenserne af de nye standarder og forventer derfor ikke særlige stigninger.

Hvad der er baggrunden for, at man ikke lytter til FSR, men fremturer med forkerte tal står hen i det uvisse, men vi undrer os.

REDUCERET TILLID OG KONSEKVENSER HERAF

- Ophævelsen af revisionspligten vil - sammenlignet med i dag - medføre, at den tillid, der er til regnskaber og virksomheder, vil blive reduceret for de virksomheder, der fremover ikke lader deres regnskaber revidere. At det vil få konsekvenser for den måde, virksomhederne bl.a. samhandler og yder hinanden leverandørkreditter på siger sig selv. Virksomhederne vil være nødt til at stille andre krav til hinanden for på den måde at søge at genskabe den tillid de har behov for i deres daglige relationer. Tilsvarende vil det offentlige være nødt til at vurdere, hvordan det forholder sig til den ændrede situation for de virksomheder man fremover nødvendigvis må have mindre tillid til, såfremt regnskaberne ikke er reviderede.

FORVENTEDE BESPARELSER OG ØGEDE OMKOSTNINGER FOR VIRKSOMHEDERNE

Vender vi os kort mod virksomhederne, kan det konstateres, at der i den digre rapport stort set alene er fokuseret på virksomhedernes forventede besparelser ved en eventuel ophævelse af revisionspligten. Derimod er der ikke rigtig fokuseret på negative konsekvenser heraf. Vi skal alene pege på nogle enkelte forhold af den karakter:

- Det interessante spørgsmål for virksomhederne er, hvordan der ved samhandel med virksomheder, hvis regnskaber ikke er reviderede, kan kompenseres for den reducerede eller manglende tillid til sådanne kunders regnskaber og dermed usikkerheden om deres økonomiske formåen. Ingen ansvarlig ledelse vil yde betydelige kreditter på basis af ureviderede regnskaber. Hvordan vil kreditgiver så søge at sikre sig, at kreditgivning sker på et forsvarligt grundlag? Der vil opstå et øget behov for, at nogen kan udtale sig om kreditværdigheden hos selskaber med ureviderede regnskaber. Ratingbureauer og andre vil stå klar og postulere, at de kan være med til at genskabe noget af den tillid, som vil bortfalde ved ophævelse af revisionspligten – mod passende betaling naturligvis.
- En anden negativ konsekvens vil være, at renten på de lån, som virksomhederne har behov for i form af driftskreditter og anlægskreditter, vil blive forøget med et risikotillæg for de virksomheder som ikke har reviderede regnskaber.
- Det er i øvrigt interessant, at rapporten taler om, at det er virksomhederne selv der afgør, om de vil lade deres regnskaber underkaste revision. I realiteternes verden vil det i betydeligt omfang være omverdenen, der afgør dette. Man skal huske på, at den typiske klasse B-virksomhed er karakteriseret ved at være relativt svagt økonomisk funderet. Derfor vil det typisk være virksomhedernes långivere og leverandører, der er de endelige beslutningstagere og dermed afgør, om der skal stilles krav om, at regnskaberne skal revideres eller ej.

De to førstnævnte forhold vil kraftigt reducere – måske ophæve – de besparelser, der forventes på revisionshonorarerne, såfremt revisionspligten lempes eller ophæves.

AFSLUTNING

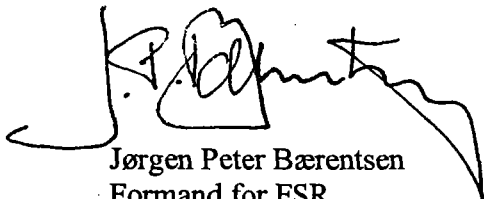
Et af de argumenter, der bruges for at lempe revisionspligten er, at når andre europæiske lande har lempet den i en eller anden udstrækning, bør vi gøre tilsvarende i Danmark. Det er korrekt, at Danmark, Sverige og Malta er undtagelserne i EU. Men andre undtagelser er også Norge og Island og principielt også Finland.

Dette argument har alene fokus på besparelsessynspunktet og ikke på om der er tale om en samfundsmæssig gevinst eller tab herved. Argumentet tager heller ikke hensyn til den særlige nordiske model eller måde vore samfund er indrettet og struktureret på, inkl. erhvervskulturen og – strukturen, som bl.a. bygger på tillid kombineret med hensigtsmæssig kontrol. Der er meget i den nordiske samfundsmodel, der er anderledes end det, vi ser i andre europæiske lande og der er mange forhold som vi ikke nødvendigvis vil eller skal importere – og i hvert tilfælde ikke uden at tænke os godt om forinden.

Efter vor opfattelse har man med rapporten ikke tænkt sig godt nok om. Rapporten har ikke sandsynliggjort og slet ikke dokumenteret, at der vil være samfundsmæssige gevinster forbundet med ophævelse af revisionspligten – snarere tværtimod. Ligeledes synes der ikke at være tvivl om, at en væsentlig del af – måske hele - den besparelse, som rapporten omtaler virksomhederne vil få, vil forsvinde, når virksomhederne på anden måde vil være nødt til at søge at få genskabt noget af den sikkerhed og tillid, som vil forsvinde med revisionspligtens ophævelse.

Afslutningsvis er det interessant at det i rapporten anføres, at ca. 40% af virksomhederne vil fortsætte med revisionen selv om den gøres frivillig. DH&S og HTS har hos deres medlemmer fået foretaget undersøgelser, der viser, at 70-80% ønsker at bevare revisionen. Det rejser spørgsmålet, hvem er det så der ønsker revisionspligten ophævet – og hvorfor?

Og så kan der måske være grund til at understrege, at FSR ikke ser en lempelse af revisionspligten som en trussel for branchen. Vor bekymring er, at de der taler for ophævelse af revisionspligten tilsyneladende alene har fokus på besparelæssynspunktet. Det virker nærmest, som om de forsøger at lukke øjnene for de øvrige forhold, der burde være en naturlig del af en sådan debat. Vi føler en forpligtelse til at være med til at sikre en bredere og mere nuanceret debat. I det lys skal ovenstående ses

Jørgen Peter Bærentsen
Formand for FSR

14. marts 2005

JPB/adm/uc/notat/RevisionspligtenklasseBvirksomheder-JPB.doc